

1. Een heel mooie, goede gewoonte

Stel je voor - het is heel heftig wat ik nu zeg - stel je voor dat je door een paar mannen in elkaar geslagen bent met een stok. Dat je vervolgens urenlang opgesloten hebt gezeten in een donker hok. Dan word je vrijgelaten en je moet weg. Je loopt en je loopt en je loopt, dágenlang. Een tocht van 160 kilometer. En dan vind je iemand die je opneemt in z'n huis. Eindelijk rust. Wat zou je dan doen als het zondagmorgen is? Stel dat er geen coronamaatregelen zijn. Ga je dan naar de kerk? Dit is precies de situatie van Paulus en Silas. In Filippi zijn ze in het openbaar afgeranseld met een stok. Ze kregen 'veel slagen toegediend', hebben we gelezen in hoofdstuk 16. Daarna werden ze vastgezet in de 'binnenste kerker', met 'hun voeten vast in het blok'. De volgende dag worden ze vrijgelaten. En dan gaan ze op weg. Lukas schrijft in hoofdstuk 17: 1: 'En zij namen de weg door Amfipolis en Apollonia en kwamen in Thessalonica, waar een synagoge van de Joden was.' Ik heb het even nagekeken op Google Maps, het is om precies te zijn 161 kilometer van Filippi naar Thessaloniki. En daar, in Thessalonica, wordt het dan sabbat. Wij hebben onze diensten op zondag, in een Joodse synagoge is dat op sabbat, op vrijdagavond en op zaterdag. Wat gaan ze nu doen? Je zou zeggen: 'Even rust.' Maar wat staat er? Vers 2: 'En Paulus ging naar zijn gewoonte bij hen naar binnen en drie sabbatten lang ging hij met hen in gesprek vanuit de Schriften.'

Paulus en Silas, ze zijn onvermoeibaar. Ze gaan maar door en gaan maar door. En dat was ook voor henzelf bijzonder, het kwam door de kracht die ze kregen van de Heilige Geest. Later schrijft Paulus een brief aan de gemeente in Thessalonica, en dan blijkt daaruit zijn eigen verwondering. 1 Thessalonicenzen 2: 1: 'Want u weet zelf, broeders, van onze komst bij u dat die niet tevergeefs is geweest. Maar, hoewel wij tevoren geleden hadden en in Filippi smadelijk behandeld waren, zoals u weet, hebben wij toch in onze God vrijmoedigheid gekregen om het Evangelie van God tot u te spreken, te midden van veel strijd.'

Het is toch bijzonder... als je zó mishandeld bent, zó geslagen, als je zó vaak tegenwerking hebt ondervonden van Joodse volksgenoten, dat je dan tóch, als je in een nieuwe stad komt, wéér op zoek gaat naar de synagoge. Hoe staat het er? 'Paulus ging naar zijn gewoonte bij hen naar binnen'. Ik vind dat een scherpe tekst, ook voor ons. Wij vinden gewoontes vaak maar een beetje onzin. Dat vinden we sleur, en sleur, dat is niet echt. Maar elke ochtend ontbijten is ook een gewoonte, en voor de meesten van ons is dat toch echt elke dag weer een plezier. Elke week naar het huis van God, dat is een gewoonte die de Heilige Geest in je hart geeft. En je doet er goed aan om die te volgen: in het kerkgebouw als het kan, en anders via de livestream.

Maar hier speelt nog iets, bij die gewoonte van Paulus. Het is óók een gewoonte van hem om overal, in welke stad hij ook komt, éérst naar de synagoge te gaan. Bijna overal leidt dat tot ellende, vervolging, lijden, maar wáár hij ook komt, Paulus begint áltijd eerst bij de Joden. Want Jezus is gekomen voor Israël. Dat zegt Hij Zelf in Mattheüs 15: 24: 'Ik ben alleen gekomen voor de verloren schapen van het volk Israël.' En vía Israël is Hij gekomen voor álle volken: 'Ga dan heen, maak álle volken tot Mijn discipelen' (Mattheüs 28). Dát is de volgorde. In Romeinen 1 schrijft Paulus: 'Het Evangelie is een kracht van God tot redding voor ieder die geloofd, éérst voor de Jood en óók voor de Griek, óók voor de niet-Jood.' God heeft Israël uitgekozen, om via dát volk alle mensen te bereiken. En daarom gaat Paulus altijd 'volgens zijn gewoonte' eerst naar de synagoge.

2. De Messias móést lijden en opstaan uit de dood

De boodschap die Paulus dan brengt, daar in Thessalonica, wordt door Lukas heel kort samengevat. Vers 2 en 3: 'En Paulus ging naar zijn gewoonte bij hen naar binnen en drie sabbatten lang ging hij met hen in gesprek vanuit de Schriften. Hij opende die en zette voor hen uiteen dat de Christus moest lijden en opstaan uit

de doden, en dat deze Jezus de Christus is, Die ik – zo zei hij – u verkondig.' Dus het gaat om een paar dingen. Paulus gaat met de Joden die hij ontmoet in de synagoge de Schriften lezen, dat wil zeggen: het Oude Testament. Dat was toen de Bijbel, want het Nieuwe Testament was nog in ontwikkeling. Hij zegt dan: 'Kijk! Dáár gaat het over de Messias en dáár gaat het over de Messias en dáár gaat het over de Messias.' En dan laat hij twee dingen zien: ten eerste dat de Christus móést lijden. 'Christus' is het Griekse woord voor 'Messias', dat is het Hebreeuwse woord. Die twee woorden betekenen allebei hetzelfde 'Gezalfde'.

'De Messias móést lijden', zegt Paulus. Dat is het éne. En wat is het andere? 'De Messias móést opstaan uit de doden.'

Dus nu zegt Paulus: 'Kijk maar, hier staat het: de Messias moest lijden en Hij moest opstaan uit de dood. En nu is er iemand gekomen, Jezus, die hééft inderdaad geleden en Hij is inderdaad opgestaan uit de dood. Jezus past helemaal in het plaatje van de Messias, zoals die beloofd is. Jezus is dus de beloofde Messias. Al die teksten die gaan over de Messias, zijn realiteit geworden in Jezus.'

Dát is de boodschap die Paulus brengt. Je zou zeggen: al die Joodse mensen daar in de synagoge, die zeggen nu massaal: 'Wat geweldig! De Schriften zijn vervuld! De Messias is gekomen! God zij dank!' Maar helaas, dat is niet zo. 'Sommigen van hen raakten overtuigd', staat er in vers 4. Sómmissen.

Een enkeling. Maar de meerderheid laat zich níét overtuigen.

Integendeel! Wat blijkt nu? Er komen véél mensen tot geloof in Jezus, maar dat zijn met name niet-Joden die zijn overgegaan tot het Joodse geloof. Lukas noemt hen 'Godvrezende Grieken'.

Vers 4: 'En sommigen van hen raakten overtuigd en sloten zich bij Paulus en Silas aan, en van de godvrezende Grieken een grote menigte, en van de vooraanstaande vrouwen niet weinigen.' Wat zien de Joden in de synagoge gebeuren? Ze zien dat hún bekeerlingen nú overlopen naar Paulus en Silas!

En dat zet kwaad bloed! De Joden die níét gaan geloven in Jezus veroorzaken een soort volksofstand, en het gaat er heftig aan toe. Een paar mensen die nog maar net christen zijn geworden worden voor het gerecht gesleept. Zij komen pas vrij als ze een borgsom betaald hebben.

Er dus heftig verzet tegen die boodschap van Paulus. En ik heb me afgevraagd: waarom? Vanwaar dat verzet tegen die boodschap van Paulus, dat de Messias móést lijden en móést opstaan? Want dáár zit de angel. Als je dát namelijk accepteert, dat de Messias moest lijden en moest opstaan uit de dood, dán is het een heel logische stap om in Jezus te gaan geloven. Want Jezus hééft geleden en Hij is opgestaan uit de dood.

Maar wáárom dat verzet tegen die boodschap dat de Messias, de Christus móést lijden en móést opstaan uit de dood?

3. Geloof je in de lijdende Messias?

Toen ik me dat afvroeg, kwam het opeens héél dichtbij! En dat geldt misschien voor jou ook wel...

Vanwaar dat verzet tegen een Messias die moet lijden?

Weet je, als ik vandaag vraag aan een orthodoxe Jood, met wie ik dus het Oude Testament deel (voor hem is dat de hele Bijbel, voor mij is het deel 1) - als ik vraag: 'Waarom geloof jij níét dat Jezus de beloofde Messias was?' Wat zegt hij dan? Dan zegt hij: 'Kijk nou eens om je heen. Is er iets veranderd in de wereld door de komst van Jezus? Is er minder oorlog? Is er minder geweld? Zijn er minder ziekten? Is er voedsel voor iedereen? Nee toch? Als Jezus de Messias was geweest, dan zag nu de hele aarde er anders uit. Als de Messias komt, dan brengt Hij vrede, vreugde, blijdschap, dan is er geen honger meer, en geen ellende, geen ziekte, geen dood... Dus Jezus... nee, Jezus kan de Messias niet geweest zijn.'

Een lijdende Messias? 'Nee, de Messias komt juist het lijden verdrijven! De lijdende Messias kan niet de echte Messias zijn.

Want lijden hoort niet bij God. Wat hoort er dan wél bij God? Genezing, overwinning, uitredding, oplossingen, vrede, vrijheid,

Het Lam dat leed is ook het Lam dat opstond uit de dood en zo overwon.

vernieuwing, enzovoorts, enzovoorts, enzovoorts.' Als je even hierover nadenkt, zou het zómaar kunnen zijn dat deze manier van denken héél dicht bij jouw denken ligt. Als jij moet lijden, als jij door een ellendige periode moet, vol tegenslag, wat denk je dan? Misschien denk jij dan wel precies hetzelfde. 'Lijden hoort niet bij God. Waar is God??!! Want wat hoort er dan wél bij God? Genezing, overwinning, uitredding, oplossingen, enzovoorts, enzovoorts.' Een lijdende Messias...? Volg jij een lijdende Messias? Hoort lijden bij God...? Paulus slaat de boekrollen erop na, daar in de synagoge in Thessalonica. En hij leest voor, Jesaja 53: 'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen. Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg. Maar de HERE heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen. Toen betaling geëist werd, werd Hij verdrukt, maar Hij deed Zijn mond niet open. Als een lam werd Hij ter slachting geleid; als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open.' De Messias, die lijdt voor óns...

We hebben net uit Psalm 89 gezongen. Daarin gaat het over de grote Koning uit het geslacht van David. Over die grote Koning zegt de HERE in vers 27 en 28: 'Hij zal tot Mij roepen: U bent mijn Vader, mijn God en de rots van mijn heil. Ja, Ik zal hem tot een eerstgeboren zoon maken, tot de allerhoogste van de koningen van de aarde.' Nou, is dat duidelijk of niet? Gaat het hier over de Messias, of niet? Overduidelijk wél, toch? En dan gaat die Psalm verder: 'Maar Ú, HERE, U hebt hem verstoten en verworpen, U bent verbolgen geworden op Uw gezalfde (Uw Messias!). U hebt het verbond met Uw dienaar tenietgedaan, U hebt zijn diadeem (Zijn kroon) ontheiligd en op de aarde geworpen.'

De Messias móést lijden. En Hij deed dat voor jou! Voor U, voor mij! En dat was nodig ook. Zó betaalde Hij de schuld voor jouw zonden. Ben je bereid om dat te aanvaarden? Dat iemand voor jou heeft geleden? Geloof je in een lijdende Messias?

En dan nog iets: ben je ook bereid om die lijdende Messias te volgen? Misschien denk je bij jezelf: 'Gelukkig is dat hier niet aan de orde, lijden omwille van Jezus. Wij wonen in een vrij land, niet in Noord-Korea of in Saoedi-Arabië'. En toch... die vraag kun je niet ontlopen. Ben jij bereid je Heiland te volgen, ook in het lijden? Zomaar een paar situaties. Ben jij bereid om in een conflict de eerste stap te zetten naar verzoening? Ben jij bereid écht de minste te zijn? Ben jij bereid om ál je inkomsten, zonder uitzondering, op te geven aan de Belastingdienst, omdat Jezus van jou vraagt om eerlijk te zijn? Ben jij bereid om de waarheid aan het licht te brengen, óók als dat slecht is voor je carrière, ook als je als klokkenluider de laan wordt uitgestuurd? Ben jij bereid om vrijwilligerswerk te doen, waardoor jij keihard aan het werk bent, soms tot diep in de nacht, terwijl een ander op de bank voor de tv zit? Ben jij bereid om giften te geven, niet alleen van jouw overvloed, maar ook als het pijn doet? Een tante van mij - ze leeft al lang niet meer - zei een keer, alsof het de normaalste zaak van de wereld was: 'Nee, dit jaar gaan we niet met vakantie. Er wordt een nieuwe kerk gebouwd en dat betalen we met elkaar.' Ben jij bereid om echt concrete stappen te zetten uit zorg voor de schepping van God? Ben jij bereid minder vlees te eten, minder te vliegen, minder auto te rijden, meer te investeren in duurzaamheid? Ben jij bereid om een lijdende Messias te volgen? Of komt ook bij jou alles in opstand, als het daarover gaat: lijden in het voetspoor van Jezus? De moeilijke weg gaan? Heel bewust? Volg jij een *lijdende* Messias of een *mijdende* Messias, een Messias die alleen maar moeilijkheden wil mijden?

En misschien voel je wel de strijd van binnen. Je wilt het wel, maar het is zo moeilijk. Je schrikt er toch weer voor terug. Wij waren een poosje geleden op het strand. Daar was een hond, en die hond zag z'n baas in het water staan, een beetje pootje badend. En die hond, die wilde naar zijn baas toe. Moedig rende hij dan het water in, maar dan kwam er weer een hoge golf. En dan rende die hond weer terug, uit angst voor de golf. Heen en weer, heen en weer. Uit liefde voor zijn baas rende hij het water in, maar uit angst voor de golven deinsde hij terug. Liefde en angst... dat geldt misschien voor jou ook! Je wilt bij Jezus zijn, maar lijden... daar schrik je voor terug.

Wat zegt Petrus? We lezen het aan het begin van de dienst, 1 Petrus 4: 12-13: 'Geliefden, laat de hitte van de verdrukking onder u, die tot uw beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwam. Maar verblijd u naar de mate waarin u gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, opdat u zich ook in de openbaring van Zijn heerlijkheid mag verblijden en verheugen.' Kijk, dát is het! Petrus zegt: 'Hou vol! Naarmate je meer één bent met Christus in Zijn lijden, zul je óók meer één zijn met Hem als Hij terugkomt in heerlijkheid!'

4. Geloof je in de opgestane Messias?

Paulus onderstreept het daar in Thessalonica, in de synagoge: 'De Messias moest lijden! En Hij móést opstaan uit de doden!' En ook het brengen van die boodschap vraagt om moed! Want zeg nou zelf: dat iemand opstaat uit de dood, dat kán toch niet. Dat gaat toch dwars tegen je verstand in? Altijd weer stuit het op verzet, die boodschap: Jezus is opgestaan! Hij leeft! De mééste Joden daar in Thessalonica, ze kunnen het niet geloven. En de vraag is: geloof jij het eigenlijk wél? Misschien zeg je wel: 'Natuúrlijk geloof ik het! Ze moeten bij mij écht niet aankomen met allerlei praatjes dat Jezus alleen symbolisch is opgestaan. Nee, Hij stond op met lichaam en al!' En inderdaad, Paulus heeft ook dát aangetoond vanuit de Schriften. Ongetwijfeld heeft hij Psalm 16 gelezen, waar David zegt: 'Ik stel mij de HERE voortdurend voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand is, wankel ik niet. Daarom is mijn hart verblijd en mijn eer verheugt zich, ook zal mijn lichaam veilig wonen. Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten, U laat niet toe dat Uw Heilige ontbinding ziet.' 'Het stáát er!' zegt Paulus. 'Kijk maar! De Messias móést opstaan uit de dood!' Maar veel Joden kunnen het niet geloven, daar in Thessalonica, zoals dat vandaag de dag nog steeds zo is. En de vraag is: geloof jij het wél? Want de vraag is niet alléén: geloof jij dat de Here Jezus dáár en tóén is opgestaan, maar volg jij ook een opgestane Messias? Of is het alleen maar theorie? Ook hier een paar situaties. Geloof jij dat de opstandingskracht van Jezus zó groot is, dat jij in Zijn kracht jouw verslaving kan overwinnen? Als je dat gelooft, dan ga je meteen, morgenvroeg, hulp zoeken. Geloof jij dat de opstandingskracht van Jezus zo groot is, dat mensen om jou heen die nu níets van Jezus willen horen tóch tot geloof kunnen komen? Geloof jij dat Hij dode harten levend kan maken? Zo ja, wat doe jij dan? Hoe geef je het Evangelie door? En geloof je ook dat Hij jou éigen hart kan veranderen? Geloof jij dat de opstandingskracht van Jezus zó groot is, dat er verzoening mogelijk is in vastgeroeste conflicten? Geloof jij dat de opgestane Messias ook hier in West-Europa Zijn kerk tot nieuw leven kan brengen, nieuwe bloei, zodat kerkgebouwen waar nu een supermarkt in zit, of een trampolinehal, dat die weer teruggekocht worden en opnieuw in gebruik genomen als kerk? Geloof je in een dóde Messias of in een opgestane Messias? En misschien merk je bij deze vragen hetzelfde als bij die vorige serie vragen: je wilt zo graag, maar het lúkt zo slecht. 'Ik geloof, Heer, maar kom mijn ongelooft te hulp!' Ik kreeg deze week een vakantiekaart van iemand die door heel diepe dalen is gegaan. Iemand die gedacht heeft: 'Ik houd het niet meer vol, dit leven.' Iemand die aan den lijve heeft ondervonden hoe krachtig de satan aan je leven kan trekken. Iemand die weet wat lijden is. Maar Jezus kwam haar te hulp. En Hij overwon alle tegenstand. En zo ontdekte ze Jezus óók in Zijn opstandingskracht. En nu stond er op die vakantiekaart: 'We hebben het goed hier. Jezus alleen.'

5. Jezus alleen

Vanmiddag krijgen we alleemaal een vraag mee naar huis: 'Welke Messias volg jij?' Is het een lijdende Messias, of een mijndende Messias? De mijndende Messias is niet Jezus. De lijdende wel. 'Welke Messias volg jij?' Is het een dode Messias, of een opgestane Messias? De dode is niet Jezus. De opgestane wel. Hoe is het bij jou? Wringt het? Of ga je alleen maar méér verlangen naar eenheid, volledige eenheid met die lijdende én opgestane Christus? Volg Hem na! Want in de eenheid met Christus ligt voor jou de blijdschap. 'We hebben het goed hier. Jezus alleen.' Amen.